

नव जनचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

कवि गेवन्ट सुब्बाको निर्देशनमा बनेको फिल्म 'जारी २' सडक अफ च्याङ्गुको टिजर सार्वजनिक गरिएको छ। सोमबार बिहान युट्युबबाटले सार्वजनिक साढे २ मिनेटमन्दा लामो टिजरले फिल्मको कथा लिनबु सजुदायको परम्परागत लोकबाजा च्याङ्गुजना आधारित रहेको जानकारी दिन्छ। टिजर चलतः च्याङ्गु बजाउन नआउने नाट्यसाङ (दयाहाङ राई)को वरिपरि पुगेको छ।

आजको विचार...

स्थानीय...

(दुई पेजमा)

माधव ढकाल

नेपाली फिल्म क्षेत्रमा कहिलेकाहीँ यस्ता संयोग गर्छन्, जसले कलाकारलाई धकेल्यो अस्तर र चुनौतीको दोस्रोधमा उभ्याइदिन्छ। संयोग खुसी हो वा पीडा छु याउन कुरिकल पर्छ। यस्तै एक दुर्लभ संयोगको सामना गरिरहेको छु। अभिनेत्री बेनिशा हमाल। उनको लुम्बिनी भन्ने ठाउँको दुई फिल्म 'सिदामोहन' र 'मोहोर'बाट शुरुबार एकैदिन प्रदर्शनमा आएका छन्। जसले उनको व्यस्तता र मानसिक दबावसमेत बढाएको छ।

वर्ष ३१ अंक २६ शताब्दी साउन २७ गते मंगलबार 12 August 2025, Tuesday पृष्ठ संख्या ८ मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

पाकिस्तानमा पहिरोको कारण ट को मृत्यु

(रासस/विन्ड्या)

इस्लामाबाद, साउन २६/चार घाइते पाकिस्तानको गिलगिट बिल्लामा सोमबार भएको पहिरोमा परी कम्तीमा आठ जनाको मृत्यु हुनुका साथै अन्य चार जना घाइते भएको स्थानीय प्रहरीले जनाएको छ। प्रहरीका अनुसार स्थलसेवकहरूको समूह देशको गिलगिट-बाल्टिस्तानको बिल्लामा गिलगिटको डान्योर नामक बाढी प्रभावित खोलाको जीर्णोद्धार गरिरहेको अवस्थामा घटना भएको हो। उनीहरू यस अघि बाढीबाट क्षतिग्रस्त भएको संरचना मर्मत गर्ने सामुदायिक टोली भएको उल्लेख गर्दै काम गरिरहेको अवस्थामा पहाडबाट माटो र चट्टानहरू अचानक फरे पछि धेरै मानिसहरू भग्नावशेषमिति पुरिएको प्रहरीले जनाएको छ। उदार टोली, प्रहरी र स्थानीयहरूले घटनास्थलबाट आठ वटा शव र चार घाइतेलाई भग्नावशेषबाट बाहिर निकाल्न सफल भएको प्रहरीले जनाएको छ। उनीहरूलाई नजिकैको अस्पतालमा लगेरको तथा घाइते मध्ये दुई जनाको अवस्था गम्भीर रहेको प्रहरीले बताइएको छ। केही व्यक्तहरू पहिरोमा फसेको आशङ्कामा खोजी अभियान जारी रहेको जनाउँदै प्रहरीले पहिरो प्रभावित क्षेत्रमा सुरक्षित रहन सर्वसाधारणलाई जेटावनी जारी गरेको छ।

सडकमा रोपाइँको भएको

बोरा र भाग्रा लगाएका मान्छे गोरु जस्तो बनेर जुवामा नारिएर अघि-अघि हिँडे भने हातमा लठी लिएका व्यक्ति अनौ समाउँदै पछि-पछि, रोपाहार र बाउसेले असारे भाकामा गीत गाएका दृश्य जात्रामा देख्न सकिन्थ्यो।

कृष्ण पोखरेल

पाल्पा, साउन २६/परम्परालाई निरन्तरता दिँदै पाल्पाको सदरमुकाम तानसेनमा सोमबार रोपाइँ जात्रा निकालियो। अधिअधि गोरु, हली र बाउसे अनि पछिपछि रोपारले धान रोपेर रोपाइँको भन्ने गरी रोपाइँ जात्रा निकालिएको हो।

हरेक वर्ष गाईजात्राको भोलिपल्ट यहाँ रोपाइँ जात्रा निकाले गरिन्छ। जात्रामा सहभागी मानिसहरू गोरुको मुकुण्डो लगाएर जुवामा नारिएका देखिन्थे। बोरा र भाग्रा लगाएका मान्छे गोरु जस्तो बनेर जुवामा नारिएर अघि-अघि हिँडे भने हातमा लठी लिएका व्यक्ति अनौ समाउँदै पछि-पछि, रोपाहार र बाउसेले असारे भाकामा गीत गाएका दृश्य जात्रामा देख्न सकिन्थ्यो। स्थानीयले हरेक वर्षजस्तै हर्षोल्लास पूर्वक यहाँ रोपाइँजात्रा मनाए। यस वर्ष तानसेनको सांस्कृतिक परम्परा जोगाउन देववाणी संस्कृत तथा

साधारण माध्यमिक विद्यालय र तानसेन नगरपालिका-७ ले तानसेनमा रोपाइँजात्रा प्रदर्शन गरे। देववाणी मण्डिले पहिलो पटक विद्यापी, शिक्षक, अधिमावक मिलेर पञ्चेबाजा र असारे गीतको तालमा धान रोपे, हल गोल्से सडकमा जोत्ने, बाउसेले खेत मिलाउने र असारे गीत गाउँदै तानसेनका सडकमा रोपाइँ जात्रा देखाए। विद्यालयले रोपाइँमा गरिने सम्पूर्ण

थापाले बताए। विगतका वर्षहरूमा घरमपानी, बराइदी र सापाखुम टोलविकास संस्थाले रोपाइँजात्रा निकाले पनि यस वर्ष भने यी विद्यालय र वडा कार्यालयले मात्र रोपाइँ जात्रा प्रदर्शन गरे। मल्लकालीन समयदेखि नै तानसेन नगरसँग जोडिएका ग्रामिण भेगका किसानहरूले गाईजात्राको अर्को दिन रोपाइँजात्रा सञ्चालन गर्ने प्रचलन

गतिविधीहरू प्रदर्शन गरी गतिबो उदाहरण दिएको छ। रोपाइँ जात्रामा जनप्रतिनिधी, पशासन, सुरक्षा निकायहरूको पनि सहभागीता रहेको थियो। बालबालिकाहरूलाई धान खेती सम्बन्धी जानकारी दिन, विगतको कलासंस्कृति र परम्परा जोगाउन विद्यालयले रोपाइँ जात्रा प्रदर्शन गरेको विद्यालयका प्रधानाध्यापक कृष्णबहादुर

रहेको छ। परम्परादेखि चल्दै आएको कलासंस्कृतिलाई जोगाउन सबै पक्षको सहयोग जरुरी रहेको संस्कृतिकर्मी बुद्धि प्रसाद शर्मांले बताए। विगतका समयमा तानसेन नगरपालिकामा विभिन्न स्थानबाट चारदेखि पाँच वटा रोपाइँजात्रा प्रदर्शन हुने गरेका थिए। यस वर्ष तानसेनमा दुई वटा समूहले मात्र रोपाइँ जात्रा सञ्चालन गरेको तानसेन-७ का वडा अध्यक्ष प्रदिप खनालले बताए। रोपाइँ जात्रा निकाल्न निकै खर्चो र जनशक्ति बढी चाहिने भएकाले कठिन हुँदै गएको वडा अध्यक्ष खनालले बताए। तानसेन विभिन्न जात्रा तथा कलासंस्कृतिको धनी मानिए पनि पछिल्लो समय विविध कारणले यहाँको संस्कृति लोप हुँदै गएको छ। यस वर्ष तानसेन नगरपालिकाले प्रति रोपाइँ जात्रा बापत २० हजार सहयोग गर्ने तानसेन नगरपालिका प्रमुख सन्तोषलाल श्रेष्ठले बताए। पर्यटकीय नारको रूपमा परिचित तानसेनको मौलिक कलासंस्कृति लोप हुन नदिन सबैको सहयोग सहकार्य, समन्वय हुन जरुरी उनले बताए।

कोरोनाबाट बच्ने उपाय

- नियमित रूपमा साबुन पानीले हात धोऔं,
- संक्रमित वा शंकास्पद व्यक्तिको सम्पर्कबाट टाढा रहौं,
- रुघाखोकी लागेका व्यक्तिको नजिक वा सामुन्नेमा नबसौं,
- अनावश्यक रूपमा आँखा, मुख तथा नाकमा बारम्बार नछोउँऔं,
- भीडभाडमा नजाऔं र जानै परे मास्क लगाएर जाऔं,
- बारम्बार प्रयोगमा आउने सामाग्री फोन, कलम, चस्मा, हमालको सरसफाइमा ध्यान दिऔं,
- खोक्दा वा हाच्च्यु गर्दा पाखुराले वा हमालले नाकमुख छोपौं,
- खोप अनिवार्य रूपमा लगाऔं,
- कोरोनाको लक्षण देखिएमा तुरुन्त परीक्षण गराऔं - आइसोलेसनमा बसौं।

नेपाल सरकार
विज्ञापन बोर्ड

सामाजिक क्षेत्रमा लुम्बिनी रोटरिको सक्रियता

तापसेन, साउन २६/रोटरी क्लब पाल्पा लुम्बिनी सामाजिक क्षेत्रमा सक्रिय हुँदै आएको छ। क्लबले सचेतना, वातावरण संरक्षण, बेष्ठ नागरिकलाई सम्मान गर्ने जस्ता कार्यमा सक्रियता देखाउँदै आएको हो।

उसले आठौँ पदस्थापन गरे लगत्तै एक महिनाभित्रमा सृष्टि रचनात्मक कार्य गरिसकेको छ। रोटरी वर्ष २०२५/२०२६ को योजना अनुसार विभिन्न रचनात्मक कार्य गर्दै आएको क्लबका अध्यक्ष लक्ष्मण प्रसाद कोइरालाले बताए। क्लबले साउन १० गते तानसेन नगरपालिका -७ प्रभास क्षेत्र परिसरमा विभिन्न प्रजातिका विरुवाहरूको वृक्षारोपण गरेको छ। उसले वातावरणलाई सुन्दर र हलभरा बनाउने उद्देश्य अनुसार वृक्षारोपण गरेको हो। वन विनासका कारण जलवायु परिवर्तन, वायु प्रदूषण जस्ता समस्याहरू देखा पर्दै गएकोले त्यसलाई रोक्न सचेतनामूलक रूपमा विरुवाहरू रोपण गरिएको क्लबका पाल्ट प्रेसिडेन्ट रमेश न्यौपानेले बताए। वृक्षारोपण पश्चात् रोपेका विरुवाहरूको संरक्षण मन्तव्यपूर्ण भएकाले रोपेका विरुवाहरूलाई संरक्षणसहित ढुकाउने दायित्व पनि

क्लबको नै रहेको क्लबका इमिडेन्ट प्रेसिडेन्ट तथा वडा अध्यक्ष प्रदिप खनालले बताए। वृक्षारोपण केवल रुख रोप्ने कार्य मात्र होइन, यो हाम्रो भावी पुस्तालाई स्वच्छ र हरियाली वातावरणको उपहार पनि भएको वृक्षारोपण कार्यक्रमका संयोजक डा.विलास श्रेष्ठले बताए। यस्तै क्लबले साउन १२ गते बोलबम तीर्थयात्रीहरूलाई पानी वितरण गरेको थियो। उसले तानसेनको प्रवास्थित सूर्यकुण्ड धाममा आएका तीर्थयात्रीहरूलाई पानी वितरण गरेको हो। क्लबले विरुवा रोपण कार्यक्रमको अवसरमा सचेतना कार्यक्रम समेत गरेको छ। उसले लुम्बिनी मेडिकल कलेजको प्रसुति

विकासका लागि अमृत समान हुने हुँदा भर्खर जन्मेका शिशुलाई डब्बा वा प्याकेजका दूत खुवाउनु भन्दा आमाले स्तनपान गराउनुपर्ने कुरामा जोड दिए। डा. समता नेपालले शिशु जन्मेको एक घण्टाभित्र आमाको दूध खुवाउनु प्रारम्भिक स्तनपान भएको बताइन्। उनले भिन्न-भिन्न विधिमा रोगसँग लड्न सक्ने प्रतिरक्षा क्षमता धेरै हुन्छ। जसले गर्दा बच्चाहरूलाई रोग लाग्नबाट बचाउन सकिन्छ। यसलाई प्राकृतिक खोपको रूपमा पनि लिने गरिन्छ।" रोटरीका सल्लाहकार तथा बोर्ड अफ डाइरेक्टर निर्देश खनालले स्तनपान जस्तो सवैभन्दा शीघ्र विषयलाई रोजेर त्यो पनि आमाहरूलाई उनीहरूकै बेडसम्म पुगेर सचेतना कार्यक्रम गरेकोमा क्लबलाई धन्यवाद दिए। लुम्बिनी मेडिकल कलेजको कम्पनी सचिव तथा रोटरी क्लब लुम्बिनीका उपाध्यक्ष कृष्ण पराजुलीले स्तनपान सुरक्षित मात्तृत्व तथा पञ्जन्म स्वास्थ्यका लागि महत्वपूर्ण रहने बताए। आगामी दिनमा पनि सामाजिक क्षेत्रमा रचनात्मक कार्यक्रम गर्दै जाने क्लबका सचिव हरि अर्यालले बताए। -नव गहिराबाट

